

BISERIC'A SI SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana : Duminec'a.

Pretiuu abonamentulu :	Pretiuu insertiuniloru :	Correspondintiele se se adreseze Redactiunei dela „BISERIC'A SI SCOL'A“ in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contieniu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
„ „ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „		
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „		
„ „ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

Biseric'a si Scól'a trebuie se lucre in armonia.

(Continuare si fine.)

O educatiune si o cultura contraria bisericeii s'a pututu inradacina' pana la alu 14-lea anu alu elevului pe deplinu. Dreptu aceea mergendu din acesti elevi fara basa in scólele medie, si aici audindu, ca ne tragemu din maimutie, ca chitul nu a pututu inghití pre Ion'a, ca are gátu pré ingustu etc., ca sunt mintiuni ale bisericeii o se avemu maturisanti pré maturi.

Acum se ne uitamu pucinu asupra poporului romanu si in acea parte, care trece in clas'a mijlocia, si care acum se creéza la Romani, si vomé vedé, ca ea adópta totu ce este streinu. Pentruce? Pentru ca e rece de religiunea sa si religiunea cuprinde cele mai multe datine nationali, si astfelu affi, ca acésta elasa parasindu biseric'a parascesce natiunea sa. Éta rezultatulu directiunei noue.

In fine ce vomu dice de barbatii dela facultati, cari de tóte potu audi, numai de biserica nu? Acesti'a imprasciati in poporulu nostru, imprescia fie care ideile loru. Si apoi inchipuiti-ve cum se va desvoltá acestu poporu! La acestea dicemu: „Fie ce individu este scumpu natiunei intregi; este unu atomu alu intregului; este parte a natiunei si bisericeii. Ea a luat in devis'a sa: frati'a si unitatea. Deci trebuie se fimu „unulu pentru toti si toti pentru unulu.“ Cu tóte aceste macesime sfinte, fii natiunei ne parasescu si noi nu semtimu, nu ne interesamu.

Patim'a lacomieii si a domnirii este adi cea mai predominanta dintre tóte patimele. Péra resboiulu, cáci e barbaria dar péra inainte acea lacomia, ce desi nu arméza pe ómeni, ca o fiéra, imparte veninulu prin siretia. „Se minunéza mintea, cand comparamu viéti'a si faptele bune ale barbatiloru vechi si ne spiamantamu, cand asemamamu viéti'a si putin'a pietate din timpulu de adi.

Atunci ardea inim'a de inaintarea comuna de fapte bune, acum imparacheri, ticalosii, traiu bunu; atunci era sufletulu acuma trupulu in vedere.

Resultatulu unei astfelu de desvoltári, unei astfelu de culturi, unei astfelu de lucrári a bisericeii si a scólei romane, lu-intimpinamu in viéti'a ómeniloru crescuti din timpulu mai nou si adeca: in vorbirile loru, in statornicia, in faptele si in caracterulu loru, intimpinamu casuri destule cari ne punu in mirare, in cât intrebandu-ne: daca vom propasi totu astfelu unde ajungemu? Póte se fia astadi mai influentiatória scól'a materialistica si ideile lui Rhenan; potu se fie si intre barbatii bisericeii si ai scólei cu o atare directiune séu cu o ura si patima, inse nu e iertatu a se predá aeestea scolariloru si publicului romanu ca nu-i folosescce. Me intrebám de multe ori pentru ce urescu pre cutare familia, ca nu mi-a facutu nimic'a; pentru ce despretiuescu cutari afaceri si mi-am respunsu: am auditu astfelu pre invetiatori si preoti in scóla si in biserica. Purtarea in societate a multoru ómeni ne arata o schimbare deosebita. Desi se pórtá dupa regulele bunului tonu, totusi sireti'a se deóchia, intimitatea lipsescce. Nu posedu aceea ce insemnéza dragostea lui Christosu. De aceea te pomenesci, cum dice Romanulu: „m'amu incredíutu si m'am friptu.“ Din contra intimpinamu din scól'a vechia alti ómeni mai betrani, cari inainte de a conversá cu ei sunt atragatori. Deci scól'a vechia avea atragerea, legarea si intrunirea filoru bisericeii si ai natiunii, ér scól'a de adi are destramarea. Scól'a vechia avea economi'a, pastrarea, inavutirea care o vedea la preoti si la invetiatori, etc. Scól'a de adi predá traiulu bunu, petreckerile, seraci'a; scól'a vechia predá munc'a, scola de adi predá domni'a. Si ajunge óre poporulu nostru la domnia? Da, ce vedemu? Vedemu Parinti cu copii in bratie si cu desagii pre umeri trecendu ca proletarii in cete graniti'a si altii

chiar carturari i-vedemu cufundati in temnitia. Instruarea nu se face numai prin graiu, prin ceea ce se predà, ci se face si prin aceea ce nu se predà, dâra elevii vedu la mai marii lor. Ceea ce vedu, ei urmarescu, si ele fiind bune, le atragu inim'a, si le o nobilitéza. Dreptu aceea se avem in vedere cuvintele: „Asia se lumineze lumin'a vóstra inaintea Ómeniloru, cá vedindu faptele vóstre cele bune se marésca pre Tatalu din ceriuri.“

II.

Este inca o cauza principala de inaintãmu precum ne vedemu inaintãndu: Demnitatea si renumele nu-lu au in vedere atãt unii ómeni ai bisericii, cât si altii ai scólei. Acestea cuprindu un impulsu, si in urma astfeliu de persóne bisericesci séu scolari remanu si aparu cá nisce stele conducátore.

Cãt pentru demnitate cutediamu a amintí, cá multi din ómenii bisericii sunt *neconsecuenti*. Cele ce le invétia si propaga nu le aréta si prin faptele lor, ci din contra cu neconsecuinti'a lor surpa védi'a bisericeii, atrage neincrederea si despretiulu filor ei asupra ei. Asia este, daca sunt farisei fatia de Dumnedieu, cum nu voru fi ei fatia de ómeni? Bine se potrivescu si adi in multe locuri cuvintele Mentuitoriului Christos asupra fariseiloru si carturariloru. Mai este si desconsiderarea legiloru si canónelor. Pre aparatoriiloru i-amu auditu de multe ori desconsiderandu-le, astfeliu crescendu fara legi devenim fara de lege. Asemenea e de observatu si celoru ce arunca idei noue reformatóre, cá ei nu vedu, cumca abia se desvólta poporul nostru si-lu mai si *confunda*. Voescu se crescemu confuzi? Dreptu aceea cá pentru chiamarea preotiloru citezu asemanãrile Scripturei. „Ingerulu Domnului, Lumin'a fetei lunei, sarea pamentului; Pastoriulu turmei; pastoriulu celu bunu sufletulu si-pune pentru oi¹⁾ impreuna lucratoriu a lui Dumnedieu.“

Vedemu si in biserica cá Idolulu este banulu, este interesulu, dar nimenea nu pote servi la doi Domni. De aceea se dice Preotului: „Intru tóte se te dedai a fi exemplu de fapte bune, intru invetiatura, cinste si nesticatiune.“²⁾ Mai e datoriu: „a sadi invetiaturi mentuítore in biserica si afara de biserica prin exemplulu seu; a fi milosu si ajutoriu spre a indemnã cu fapt'a cá se sacrifice si alti crestini pentru cei lipsiti; si a fi cu purtare démna.“ Eta in câteva cuvinte chiamarea care se resuma: „in purtare so-

lida, cucerire nefatiarnica, cu mila, activa si neruciósa prin certe si sfedi pentru interesu.³⁾

Va se dica, astadi preotimea si-póte sustiené demnitatea sa numai prin a corespunde chiamarei sale, prin fapte bune si jertfe. — Greutatea de a corespunde demnitatii o recunoscum mai alesu adi, parte cá nu toti au vocatiunea spre acésta chiecare grea, parte ca lips'a, seraci'a ii-silesee a castigá panaa filor sei. „Si cine slugesce Altarului dela Altaru are se traésca,“ parte si din acea inprejurare, cá Maimarii bisericii nu le sustienu demnitatea preotiloru. In multe locuri amu veditu cum i-inegresce, si-i batjocuresce inaintea parocheniloru, a filor sei sufletesci. Mai alesu in constitutia nóstra ce demnitate si-mai potu pastrá?

Cu tóte acestea vinu si ceru aspru dela preoti se adune colecte! Apoi daca sunt unii cari facu ceva spre a se distinge, Mai marii loru insusi i-disgusta, i-biciuescu. S'a cetitu undeva de remuneratiunea, de laud'a, de distingerea preotiloru si a invetiatoriloru, cari au staruitu a se face scoli, fundatiuni si fapte deosebite bune? Nu! si se nu fie de'acesti'a? Inspectiunea bisericii si a scólei e indiferenta si negligeata, asia nici biserice'a si nici scól'a nu póte avé demnitatea sa.

Renumele barbatiloru romani din biserica si din scóla a apusu. Din ce cauza? Din trandavi'a spiritului si din coplesirea cu cele materiali.

Unde mai sunt adi autorii bisericesci mai alesu dela 1848 încóce? Si óre nu avem lipsa de opuri nici in biserica nici in scóla? Cari ni sunt adi cartile de rugatiune si de catichisatiune. cari sè-se póta ceti? Si ce se lucra in scóla? S'a tradusu macar vre unu pedagogu streinu?

Renumele remane prin scrieri, prin danii si fapte mari chiar si prin mil'a de scolari si de studenti seraci. Unde se aude de spriginitorii scolariloru seraci? Unde se aude de unu preotu séu de unu astfeliu de invetiatoriu? Unde se mai aude de unu altu Lazaru, de unu altu Eliadu, de unu Paulu Iorgoviciu, Munteanu, Pumuulu etc? De aceea talentele copiiloru romani si adi remanu ingropate. Artisti la Romanii de dincóce de Carpati nu esu, inaintarea faptica a natiunei nu este. Scurt disu, cá pentru renume in ce se asemenéza biserice'a si scól'a romana cu biserice'a si scól'a altor natiuni conlocuítore. cari propasiescu? In acea ca ele au barbati renumiti in biserica si scóla in fapte distinse, noi nu avem si de aceea si inaintéza acele natiuni, éra a nóstra nu.

III.

In fine directiunea desvóltãrii nóstre de adi cutezu a dice, cá este gresita, cá ea numai

1) Apocalipsulu c. 2 v. 1, Mateiu c. 5 v 14 si c. 2 v 13 A Petru c. 5 v 1. A Pavel catra Corinteni c. 3 v 29.

2) A. Pavel catra Titu c. 2 v. 7.

3) A. Petru c. 2 v. 23 si A. Pavel c. Corint c. 4. v. 12.

mintea o destépta, dar nu si inim'a, si nu conduce la adeverata cultura. Destépta pre elevi, cá atunci cand vor deveni barbati se-si cunósca interesulu, si se se lupte pentru interesulu lor, nu in sa si pentru interesulu comunu. Conducerea se face prin modulu vietii, care lu-ducu factorii desvoltării si a caroru fapte constata in multe pãrti si in multe casuri mai alesu in biserica dubietati, neconsecintie, ér in scóla reservatiuni si critice.

Ideia despartirii scólei de biserica nu a prinsu locu nici in Germania. Despre sinodulu scolaru tienutu in oct. a. c. se scrie :

„Ministrulu de culte a declaratú sinodulu scolaru, cá religiunea trebuie se fie baz'a ori caru invetiamentu, si Guvernulu primesce cu bucuria concursulu bisericii in scóle.“

Adeveratu este, pentruca trebuie a se ingrighi de o educatiune solida, morala.

Directiunea educatiunei la noi gresita vine si de acolo, cá adi preotulu si invetiatoriulu ieau asupra-le oficiulu, pentru cá se póta trai, ér nu cá se studieze si se corespunda oficiulu. Altuceva este a fi preotu séu invetiatoriu, cá se ocupi unu oficiu pentru a trai, si altuceva este cá se satisfaci chemarii, cá se areti pe adeveratulu preotu séu invetiatoriu.

Cand voesce cineva a aretá pre adeveratulu preotu si invetiatoriu, cá educatoriulu si instructoru, atunci ei nu au numai a desteptá mintea elevulu, si a sili pe crestini la rogatiuni; ci au a indreptá moravurile rele, si a formá caractere, a sadi modesti'a, sinceritatea si precautiunea, „fiti intielepti ca sierpii, si blandi ca porumbii,“ au ai dedá la o ocupatiune roditóre ne'nterupta, au a inradacina simtiulu de onóre si de emulatiune prin fapte bune.

La acestea trebuie se concurga nu numai mintea, ci si inim'a. Astfeliu se voru aretá si la Romani, cât de seraci sunt ei, barbati de talente si virtuosi, de care de unu timpu nu au dimu.

Cand se desvólta numai mintea, s'a ajunsu scopulu numai in parte, in form'a esterióra, atunci aflámu pe individu presentandu-se : istetiu, siretu, amagitoriu si chiar periculosu societátii crestinesci; atunci se inmultiescu ómenii rei, ómenii fara caracteru.

Cand se desvólta si inim'a elevulu intrun'a cu desteptarea mintii, atunci se destépta semtiurile si cugetările morali, se destépta cele din launtru si intimpinámu pre ómeni, pre crestini cu dragoste, cu mila, cu caracteru, cu unu zelu pentru jertfe si virtuti.

Secretulu crescerei morale este : se nu-ti permiti unu cuventu ce nu se cade, si o fapta care nu s'ar potrive chemării. Deci cât pentru preoti

dicemu : „Pietas fundamentum est omnium virtutum“. 4) Éra cât pentru invetiatori : „Quis est nostrum liberalitér educatus, cui non educatores, cui non Magistri sui atque doctores, cui non locus ipse mutus ille, ubi altius aut doctus est, cum grata recordatione in mente versetur“ 5) si pentru toti dicu :

„Precum intru 'ntunerecu,
In sfesnicu, luminarea
Ardiendu se severiesce
Si ajuta cu lumin'a-i
Pre cei din impregiuru-i,
Asia si omulu in vietia
Se ardia detoriu este,
Slugindu pre omenirea
Ce in cercu-i sta aprópe
Cu feluri de relatii.
Atunci nu-si perde viet'a,
Cand jert'a detoriei
Va sci se o aduca.“ 6)

L.

Unele schitie din Metodica.

(Continuare si fine.)

Procedur'a sintetica o urméza invetiatoriulu atunci, cand nu procede dela intregu la parti, ci din contra dela unu casu singuraticu mergemu la intregu. Daca voimu d. e. se formámu o notiune, luámu partile singuratiche, abstragemu totu ce este accidentalá, luámu numai ce este esentialu, si in modulu acest'a ajungemu la notiunea iusasi. Cand voimu se facemu cunoscutu copiiloru ce este unu quadratu, nu le spunemu immediatu ce este quadratulu, adeca definitiunea quadratulu — ci mai antaiu facemu unu quadratu pre tabla, ér copilulu vediendu-lu va respunde, cá quadratulu este o figura cu 4 laturi egali. Definitiunea acést'a este manca, deci cá se inducemu pre copilu la adeverat'a definitiune mai facemu unu rombu, si vom face atentu pre copilu se deosebésca aceste figuri un'a de alt'a si deosebindu-le afla copilulu adeverat'a definitiune si dice, cá : quadratulu este o figura cu 4 laturi egali intre sine si cu 4 unghiuri drepte. Acésta procedura este corespundiátore la atari copii, ale caroru facultati sunt putienu desvoltate. Asiadara procedur'a acésta este corespundiátorie in scólele poporale. A dou'a procedura, ce trebuie se o urmeze invetiatoriulu la predarea invetiamentulu este procedur'a *analitica*. La procedur'a acést'a trebuie se mance invetiatoriulu totdeuna dela unu ce intregu si acést'a se-lu descompuna in pãrtile sale constitutive. Invetiatoriulu spune eleviloru sei o dicere, cá acést'a se o descompuna in pãrtile sale constitutive d. e. Grecii si Romanii prin cultur'a lor a intrecutu pre tóte popórele anticítatii. Acum intréba invetiatoriulu pre elevii, cá cine a intrecutu prin cultura pre tóte popórele anticítatii? elevii respundu, cá Grecii si Romanii. Invetiatoriulu intréba, ce au facutu Grecii si Romanii? elevii respundu, cá au intrecutu pre tóte popórele anticítatii prin cultur'a lor. Invetiatoriulu intréba, pre cine au

4) Cicero pro Archia 11. 28.

5) Cicero pro Pl. 33—81.

6) Logofetulu G. Vacaresculu.

intrecutu Grecii si Romanii prin cultur'a lor? elevii raspundu, pre tóte popórele anticítatii. Invetiatoriulu si-póte formá si altcum intrebările, descompunendu dicerea in părțile sale constitutive.

III.

A treia procedura este procedur'a genetica. Procedur'a acést'a resulta din ambele proceduri, adeca din cea analitica si din cea sintetica. Ea spune originea lucrului, cum s'a nascutu, si pentrucá se spunem acést'a trebuie se cunóscemu elementele, ér elementele le aflámu, daca descompunem intregulu in părțile sale. — Dr. Lindner dice despre procedur'a acésta urmatórele: Invetiatoriulu urméza acésta procedura atunci, cand cerca punctele incepátorie, adeca dela cauza la efectu, dela ce e usioru la greu, dela simplu la compusu. Urmandu educatoriulu aceste trei proceduri in predarea invetiamentului, atunci se va aflá pre adev'rat'a cale psihologica, daca va petrunde de odata analiticu si sinteticu tiesetur'a si progresulu naturalu alu maseloru de representatiuni, cu cari se ocupa la invetiamentu, si va ingriji, cá invetiaceii se-lu urmaréscá intru tóte, fara cá se se ostenéscá, va se dica, fara ca se-li debilitéze apersepsiunea, séu se-i cumuleze cu representatiuni de acelea, ce se impedeá un'a pre alt'a.

In legatura cu cultur'a formala, adeca cu desvoltarea puteriloru sufletesci copilulu si-castiga si o multime de cunoscintie, ce i-servescu de arme puternice in lupt'a vietii acesteia. Alu doilea scopu, la care tientesce Didactic'a, este scopulu materialu. Scopulu acést'a lu-ajunge invetiatoriulu atunci, cand insusi posedé cunoscintie profunde din tóte obiectele de invetiamentu. Sufletulu copilului este cu totul lipsitu de astfelu de cunoscintie, si voiesce cu mare sete a si le apropiá elu insusi. Precum pamentulu uscata dupa o seceta indelungata ascépta cu nerabdare o plóia racoritória, astfelu se manifestéza si in sufletulu copilului gustulu si poft'a dupa varii cunoscintie.

Aceste cunoscintie si le castiga elevulu atunci, cand invetiatoriulu descépta in sufletulu copilului interesu.

Interesulu este de mai multe felii. Geografi'a produce in elevi interesu empiricu, Istori'a universalá interesu speculativu, ér sciintiele naturali interesu esteticu. — Latirea intereseloru acestor'a inca apartiene la apropierea si inbogatirea cunoscintieloru unui elevu. Adeseori sunt debile si numai fugitive tóte aceste interese, si nu potu sili pre elevulu respectivu se invetie. In casuri de acestea, ande nu se manifestéza nici o pofta dupa sciintia séu cunoscintie, nici gustu, nici patriotismu si nici pietate, cu tóte cá educatoriulu corespunde pe deplinu chemării sale, aci dispare tóta sperantia de a poté deveni ceva din omulu acel'a. Ultimulu remediu e se-lu dedai la lucru, cáci acést'a se póte si fara a avé interesu, si in modulu acést'a elevulu si-insusiesce singuru de sine cunoscintie. Insa daca succede desvoltarea interesului multifariu, atunci se ordinéza opulu celu inaltu alu educatiunei, dupa cum pretindu ideile practice, care revarsa cu atât mai multa lumina si cunoscintie proprii spre elevi, cu cât este mai multu de lipsa a invetiá pre elevu a inotá prin torentulu societáti.

E constatatu, cá omulu nu invatia pentru scóla, ci pentru vietii practica, deórece mai curendu séu

mai tardiu are se devina membrulu societáti omenesci, si cá atare trebuie se aplice cunoscintiele, ce si le-a cascigatu in scóla, de aceea trebuie luatu in consideratiune si scopulu alu treilea, la care tientesce Didactica, adeca scopulu practic. Invetiatoriulu atunci va ajunge scopulu acést'a, cand va luá in considerare individualitatea, starea si chemarea copilului. Individualitatea este aceea, ce are cineva propriu, in urm'a careia elu se deosebesce de alti ómeni.

Puterile sufletesci nu sunt egali la toti ómenii, ci sunt diferite. Se dicemu, cá avem in scóla doi elevi, unulu cu memoria buna, ér altulu cu memoria slaba. Daca am tractá pre amendoi in unu feliu, atunci am comite o mare eróre, si prin acést'a nu ne amu potutu ajunge scopulu. De aceea in tóte imprejurările trebuie se tienemu contu de individualitatea fiecarui'a.

Am afirmatu mai sus, cá scopulu practic lu-ajungema atunci, cand vomu tiené contu si de fericirea nu numai temporalá, ci si de cea eterna a copilului.

N. Munteanu
invetiatori.

Tulc'a, 25 octomvre 1879.

Onorata Redactiune!

Cele intemplate in timpul din urma me indémua a Ve scrie urmatórele:

E vorb'a despre sant'a unatie! Éta unii conducetori ai poporului romanú ér incepu a renói ranele natiunii, preste cari gandeam, cá de multu s'au trasu velulu uitării, ér se incepu agitatiuni de unire. — Deci cá se fiu scurtu in descrierea lucrului, pe scurtu acum de odata voiu descrie numai esentia fapteloru indeplinite pana aci. —

Comuna Tulc'a din com. Bihoru, e o comuna constatatória din 420 de numere. Acum sunt 14 ani de cand la acést'a comuna se comasá pamentulu, in urmaré careia locuitorii pentru remanentiile dominiali ale Episcopiei rom.-cath. s'au insercinatu cu o suma pan' la vr'o 60.000 fl. v. a. cu terminulu platirei in restimpu de 10 ani, cu caneta de 5%. Din acésta suma in decursu de 13 ani, locuitorii, cari fusera mai cu putere, platira câte cev'a, ér cei mai slabi nimicu. — Deci in anulu trecutu 1878 Dominiulu a improcesuatu o séma de datorasi. Prin procesu se incarcara atâtea spese procesuali pre ei, încât numai dupa ce si-vendura averile miscatóre potura a depune partea cea mai mare numai spesele procesuale, ér din capitalu fórté putienu. — Acumu locuitorii intru atât'a sunt de spariati, încât au devenitu in cea mai mare desperatiune, si ei in desperarea lor, se plangu catra frundia si iérba. — Astfelu in véra nescé locuitori de aici, se plansera catra unu preotu gr.-cath. din Sititeacu cu numele Vasiliu Budescu, despre starea, in carea se afla. — Acestu spiritualu, de locu incepù a-i dogmatisá pre acesti amariti a le vorbi despre religiune, si in urma i-mangaiá cu acea, cá daca Tulcanii si-voru parasi religi'a loru stremosiéscá si voru trece la cea gr.-cat. unita, Episcopulu gr.-cath. le va esoperá dela dominiulu rom. cath. ertarea sumeloru, cu cari suntu indatorati, si cá din fondulu unitu le va face biserica si scóla. Totu din acelu fondu se va plati preotulu si invetiatoriulu, fara a plati ei nici unu cruceriu.

Acestea promisiuni intru atât imbetara pre ascultatori, încât acești a alergara in satu si insocindu-se cinci insi la olalta, umblara in satu din casa in casa, propagandu cele audite din gur'a preotului unitu din Sititelec. Preste scurtu timpu rezultatulu fû, că se inserisera 109 de locuitori, a caroru nume trimitiendu-se la sus numitul prectu, acest'a pe langa recursu facutu de Dsa, ascernû numele celoru inserisi la Episcopulu gr.-cath. in Orade. De aci inainte incepura dintre cei inserisi in mai multe renduri a merge cu gramad'a la Orade, pentru de a se convinge despre promisiunile facute, ér dupa ce se rentórsera de acolo, spusera catra consocii loru, că pe postavu rosiiu s'oru bagatu in resiedinti'a Episcopésca si că au vorbitu chiar cu Episcopulu, carele le-a promisú tóte favorurile promise prin preotulu Vasilie Budescu. La acestea Episcopulu a mai adausu, că Imperati'a nu scie nimicu despre sarcin'a remanentieloru dominali, si că acestea in tóta intemplantia li se voru ertá. Ba spunu si aceea, că Episcopulu le a promisú, că la totu capulu de familia unitu se va dá inprumutu 100 fl. v. a. cu 7% cameta, carea suta o pótu tiene si armatorii loru. Mai departe, că au fostu dusi in biseric'a catedrala, unde unu preotu le a disu: fiiloru! éta altarulu, prestolulu, evangeli'a, stranele s. a. că tóte sunt cá la voi, numai mergeti catra casa si ve faceti dechiaratiunile, căci numai asia poteti fi primiti aici.

Dupa acestea formalitati, incepura cei imbetati cu apa rece, a veni la preotulu localu cu gramada sér'a pe la 7 óre pofindu cá se-i stérgea din protocóle. Aci dederá ei de o stanca, in carea multi se sfarimara, altii disparura cá nalucele, deórace dlu parochu localu Moise Porumbu, cu talentu-i indatinatu, incepû a le descrie din fundamentu legea ortodoca, cari ascultandu pre cum diseiu intru atât'a i-cuprinse rusinea si fric'a de Dumnedieu, încât numai disparura dinaintea preotului cá nalucele. Acumu cugetám cá se voru aliná acestea turburári; dar peste scurtu ér se renoira, deórace acești ómeni sedusi, incepura a cere sfaturi dela toti sdremtariii, cari firesce se bucura, cand andu de turburári religionarie si ér incepura a si-renoi pasii, inse acum dederá de alta stanca si mai poternica, in carea intru atât'a se sfarimara, încât numerulu celu de 109 se inputiená cam la 20—30.

Reverendissimulu domnu protopresbiteru Simeon Bic'a, cá unu pastoriu neobositu, care diu'a si nóptea veghiéza asupra turmei sale, — primindu insciintiare despre turburárele facute, de locu veni in faci'a locului si dupa asistarea la st'a liturgia, carea o ascultá unu numeru mare de poporu, — esi in faci'a poporului si depre cathedra, incepû o cuventare acomodata scopului, carea intru atât'a inmoiá inimile celoru de facia, încât se vedea dupa feciele loru, parerea de reu despre pasii impliniti din partea confratiloru loru — ér dupa finirea acestei cuventári, fiindu membrii com. par. de facia, tienû siedintia extraordinaria sub presidiulu Domniei Sale, si puse intrebare comitetului, cá are comitetulu scire despre pasii acestoru ómeni sedusi? — Comitetulu a respunsu, cá n'are mai multa cunoscintia decât cá si ei au auditu pre multi vorbindu despre unatie, firesce cá acestea naluci cam incunjura pre membrii comitetului, căci sciu cá pre acești a nu-i potu seduce, si comitetulu se promite cá in cât i-va fi cu putintia, intotu chipulu se va sili a întorce pre cei ce s'ar observá cá umbla pre cai ratacite, há si intaresce in

credintia pre dlu protopresbiteru, cá aici nu e téma de unire pre cum se respandescu faimele.

Aci in ast'a siedintia, avurámu rar'a norocire, a salutá in mijloculu nostru si pre unu barbatu meritatu, cu numele Georgiu Rozvanu, advocatu si locuitoriu in Salont'a, cá coreligionariu alu nostru si totodata celu mai bunu patronu alu bisericii nóstre din Tulc'a, care prin o cuventare acomodata, sub carea in torinti-i curgeau lacrimile, si carea stórse lacrimi asemenea si din ochii tuturoru celoru de facia descriá pre largu religiunea nóstra, si cá prin câte góne fû persecuata acésta religiune si totusi stremosii nostri tóte le-au suferitu cu pacientia, ér noi fii acelor'a se ne aratamu mai slabi? etc. etc. încât cei ce i-au auditu cuvintele, credu cá singuru catra sine aru cautá cu rusine si dispretiu, cand ar cugetá la o ideia contraria religiunii sale.

Inse totusi spiritele nu se liniscira, ei ér incepura din nou a agitá. Domnulu protopresbiteru ér alérge in faci'a locului si ér mai moderéza pre resculati.

Acum ér a trei'a óra se infacisiéza iu mijloculu poporului, asistéza la st'a liturgia, dupa a carei finire ese in fruntea poporului si prin elocinti'a-i cunoscuta tiene o cuventare carea merita tóta stim'a, apoi ér tiene siedintia cu comitetulu, si cere deslusire, cá ce informatiuni are comitetulu despre tóte faptele acestoru ómeni ce turbura linisea?

La acést'a intrebare, comitetulu raspunde; cá acum are informatiuni mai sigure, despre starea lucrului, adeca: spune cum s'au facutu ómeniloru promisiunile de mai sus indicate si prin martori, cari inea sunt de facia, adeveresce inaintea dlui protopresbiteru tóte.

Acumu comitetulu inea si-esprima fric'a ce l'a cuprinsu, deórece toti locuitorii cei pacinici sunt amenintiati, bá in urmarea acestoru frecári, pana acumu s'au intemplatú si unu incendiú infricosiatu adeca: cas'a judelui comunalu cadíu jertf'a flacariloru. De atunci nu s'an mai intemplatú nimicu, dar nu suntem siguri nici diu'a nici nóptea, deórace se facu adunári, diu'a nóptea si comploturi in cât numai ne stá perulu redicatu, ma acei ómeni turburatori, la cas'a comunala in audiulu publicului amagescu pre poporu fara a fi impedecati prin antisti'a comunala. Deci comitetulu si róga pre Dlu Prot. a face in contra acestoru turburatori pasii necesari si pe calea legii a pune stavila acestoru turburári infricosiate.

Acum dara judece aici totu omulu cu ratiune, cá a cui e vin'a la tóte necesurile ce ni se facu. Aceste fapte sunt strigátore la ceriu pentru turburarea celoru linisciti; dar daca mai vertosu vom luá in consideratiune ostenelele si neplacerile ce i-se facu domnului prot. cá omu acum adancitu in betranetie, depre a carui facia se vedu ostenelele si necesurile ce i se facu.

Inse pe langa tóte durerile sufletesci si trupesci ce ni se facu, avemu sperantia, cá Dumnedieu si dreptatea va risipi pre toti turburatorii, séu póte crede omu cu minte intréga, cá acestea promisiuni cari cu totu dreptulu se potu numi absurde, se voru putea implini. Unde e acelu omu, care va jertfi pentru totu capulu unitu dela 100—500 fl. v. a., căci cam la atáta se urca darea remanentiloru, unde e acelu fondu mare? dar pe langa tóte promisiunea e bucuri'a omului simplu, numai in urma si celu simplu daca se afla insielatu, cam scie dá pretiulu celui ce l'au insielatu.

Pentru toate aceste turburări cu totu dreptulu putem multiamă mai cu séma preotului gr. cat. din Sititelecă Vasilie Budescu, deóráce Ds'a a facutu inceputulu. — In Orade nu sciu cum umbla acesti clienti ai Dsale, nu sciu, cá: vorbescu ei cu Episcopulu gr. cat. séu bá, séu numai cu cev'a preoti ai Ilustritátei Sale, cáror numai dóra le place a-si bate jocu de acesti serentoci. Atanci ar fi durere, cand s'ar compromite persón'a Episcopului, prin supusii Ilustritáti Sale.

Totusi acolo in Orade, daca nu le ar placé turburările religionare, cu unu cuventu ar poté pune capetu la toate, cáci ar poté dice cu cuvintele fericitului Episcopu Ioanu Olteanu, „filoru! mergeti catra casa, si fiti in pace, cáci avemu noi poporu, dar nici pe acel'a nu-lu potemu ajutá.“ Asia s'au esprima fericitulu catra nesce ómeni, cari si ei voiau a se uni pentru bani.

Acum dupa mergerea dnului protopopu catra casa, nu scimu cá ce se v'a mai intemplá, continuasevoru si mai departe agitările séu bá, vom vedé.

Fl. P.

D i v e r s e.

* **Diu'a onomastica** a Maiestáti Sale, augustei nóstre imperatése si regine Elisabet'a s'a serbatu cu mare pompa in biseric'a catedrala din Aradu mercuri in 7/19 luna cur. — Cu acésta ocaziune oficiá Pré Santi'a Sa, parint. episcopu eparchiotu *Ioan Metianu*, inaltiandu rogatiuni ferbinti pentru sanatatea si in-delung'a viétia a Maiestátiloru Loru.

† **Petru Sabáu**, protopresviterulu tractului Meziadu, dupa unu morbu fórté greu, si-dede sufletulu in manile Creatoriului, Luni in 17/5 novembre a. c. in etate de 62 ani. — Despre acésta trista intemplanare cu inim'a plina de durere incunosciantiamu toti cunoscutii si amicii. —

Lasandu in doliu mare pre fratii Alesandru Sabáu preotu, Ilie Sabáu economu; pre ginerele seu Nicolau Popovicu preotu, pre nepotulu Alesandru Sabáu clericu absolutu, si pre minoreni si orfanii sei nepoti Terentiu Popovicu teologu anu a II-lea, Aureliu si Romnu Popovicu stud. cl. a IV-a gimnasiala, precum si pre toti consaugenii. — Osamintele reposatului dupa celebrarea santei liturgii se voru asiediá spre eterna odihna, dupa ritulu gr. ort. in cimiteriulu bisericei din orasielulu montanu *Baitia Mercuri* in 19/7 novembre a. c. la 10¹/₂ óre a. m. *Baitia (Rézbánya)* in 18/6 novembre 1879 Fie-i tieren'a usióra!

* **In tipografi'a diecesana** s'au tiparitu opulu: „Istori'a universalá,“ alesu istori'a natiunei romanesci si a regatului Ungaria pentru scól'a populara, de dr. Giorgiu Popa. Esemplarie de vendutu sunt in Aradu la autorulu. Pretiulu unui esemplariu e de 35 cr. v. a.

Acésta carte este prim'a ce s'a tiparitu in tipografi'a nóstra diecesana.

* **Chirotoniri.** In timpulu din urma s'a chirotonitu intru preoti urmatorii teologi absoluti: *Simeonu Filipu* pentru capelan'i'a din Lugasiulu de sus, protopresviteratulu Pestesiului; *Dumitru Mihutiu* pentru parochi'a din Hassiasiu, protopresviteratulu Hassiasiuului; si *Filimon Jurc'a* pentru parochi'a din Hidi-sielu Nandu, protopresviteratulu Pomezuelu.

* **Dlu A. T. Lauriann**, precum cetimú in „Romania Libera“ este aprópe curatu de morbulu greu, de care a suferitu, si in câteva dile se va rentóree insanatosiatu la Bucuresci.

* **Himenu.** Nicolau Munteanu teologu absolutu si invetiatoriu in comun'a Satulungu, comitatulu Brasiovului si-a serbatu cununi'a cu dr'a Eugeni'a Er. Verzea din Satulungu Dumineca in 4/16 lun'a curenta. Le dorimú viétia fericita!

* **Cum erá odinióra si cum e acuma.** Trussoulu (haine, si scule) ce l'a capetatu viitórea regina a Spaniei, archiduces'a Mari'a Christin'a, nu provóca numai curiositatea dameloru — dice „Deutsche Ztg.“ — ci poté insufá interesu si unui barbatu seriosu, care se ocupa de mersulu culturai, Acestu interesu nu privesce multele detalieri fine in esecutare, multulu gustu, nu bógati'a trebuintiloru regesci, ei resulta din asemenările, ce léga timpulu de odinióra cu celu de adi aratandu-ne progressele ce le amu facutu in modulu vietiei si in imultirea placeriloru vietiei. Trebuie se dámu irdaratu numai câteva foi din istoria, spre a vedé, cât de tenera este cultur'a nóstra. Cetimú spre esemplu de cele 12 duzine de camesi minunate, ce le duce cu sine tener'a principesa in Spani'a si ne aducemu aminte, cá inca in seclulu alu 16-lea se dá cáte o camasia cá unu daru de mare pretiu, si cá soci'a regelui Carolu VII. (in secl. XV.) a fostu singur'a francesá a timpului ei, care a avutu mai multu de doue camesi de inu. Plapomele scumpe ale trussoului sunt admirate de toti, si noi aflamu in descrierile contemporane, cá odinióra odai'a de dormitu a unei regine chiar si aceea a puternicei Elisabete (a Angliei), in lips'a covóreloru de cari se atlá pe atunci, se preserá cu pipirigu próspetu. Patulu ei erá o lavitia de lemnu, perin'a ei unu butucu de lemnu. Sute de ciorapi lucrati cu multa arta stérnescu admiratiunea spectatoretui, care si-póte aduce aminte de ministrulu acel'a anglesu din seclulu alu XV-lea care, cand a voitu se primésca pe ambasadorul francesu in audientia festiva, si-a imprumutatu o parechia de ciorapi dela regele seu, care singuru posedea aceste rari incaltiaminte. O sumedenia de batiste de nasu (basmale) se vedu gramadite, si daca cetimú scrierile renumitului caletoriu Förster vedemu din tr'ensele, cá in anulu 1785 la festivitatile stralucite ale Curtii in Varsiovi'a aristocrati'a inalta n'avea basmale.

Ceea ce se intielege dar' astadi sub cuventulu „Comfortu“ este o arta de totu moderna, si in privinti'a acést'a cetatianulu celu mai simplu alu timpului de facia stá mai bine decât celu mai avutu si puternicu monarchu din evulu mediu. Si óre nu istorisesce unu istoricu venetianu cu indignare de soci'a unui Doge, care a fost atât de lucuriósa, incát a mancatu cu o furculitia in locu se mance cu degetele? Lucrulu acést'a lu-póte face astadi si celu mai seracu: astadi nu-i lipsesce atât furculiti'a — cât mancarea. Dupa aceste esemple ne potemu imaginá, cumu stá lucrulu cu trussourile principiari de mai nainte. Cand s'a casatoritu Margaret'a Maultasch, mostenitórea Tirolului si a Carinthiei, zestrea ei de acasa costá din câtva panza si dintr'unu vestmentu italianu, care era fórté admiratu. Hainele de otielu din colectiunea Ambrasa dovedescu in privinti'a acést'a multu. Inzestrarea noiei regine a Spaniei ne infaciosiéza pe deplinu mersulu mandru si victoriosu alu miscarei culturai moderne.

„G. T.“

* **Este veninu caféu'a?** La Berlin nu de multu o societate conversandu despre multe de tóte, între altele, veni vorb'a daca este veninu caféu'a? Unii erau de parerea că da, alții că ba. Unulu din cei de facia, spre a face capetu disputei, declarà că densuin e gata se faca o incercare. Numai decâț se preparà o césca de estratu de cafea neférta, pe care densulu o mancă. Abia trecura diece minute, cand se si arețara semnele inveninări. Mediculu chiamatu declarà, că starea pacientului e fôrte periculósa, de óraçe puté se urmeze lovire de ventu. Inse intrebuintiendu-se iute unele antidóse, bietulu experimentatoru scapà abia si abia. „Fam.“

* **Cetimu in Jurnalul de St. Petersburg:** Doue femei se se casatorésca între ele observand formele legale, éca într'adeveru unu faptu ce nu se vede in tóte dilele.

O femeia anume Agata Ivanov, din districtulu Novgorod, fusese maritata mai antai cu unu tieranu anume Ion Vasiliev. Ea devenise veduva, dupa trei ani de dile si parasise tier'a că se se stabilésca la Petersburg, unde ea parasise hainele sexului seu pentru a luá pe cele de barbatu. Si-a datu numele de Alexandru Ivanov, cu tóte că in pasiaportu se gasia adeveratulu ei nume.

Ea obtiene in 1878 unu nou pasiaportu, in care face se se puna numele de Alexandra in locu de Agatha. Nimicu mai usioru apoi pe Alexandra in Alexandru; ea face singura acésta schimbare. Iac-o dar barbatu in ochii autoritatiloru politienesei din St. Petersburg.

Dintre acestea ea face cunoscintia unei fete de tieranu din guvernamentulu Oloneti, numita Prascovia si se decide a se casatori cu ea. Unu preotu ii-cununà, dupa ce presintà pasiaportulu falsificatu. Ast'a pereche originala traesce impreuna aprópe unu anu.

Numai cand a trebuitu se se renoiiasca pasiaportulu „barbatului“, s'a descoperitu fraud'a si justiti'a a luat in manile ei afacerea. Agata Ivanov nu e urmarita de altcum, decâț pentru falsificarea pasiaportului, codulu neprevediendu casulu de casatorie între individi de acelasi secu.

* **Unu respunsu nimeritu.** La unu domnu intrà in casa unu teneru sdrentiosu se-i cêra ceva ajutoriu, dicendu că este unu calatoriu seracu. Domnulu in locu se bage man'a in busumariu, i-raspunse: daca esti seracu, de ce caletoresci.

Concursu.

Pentru ocuparea definitiva a postului invetiatorescu dela scól'a gr. or. din comun'a **Saculu**, in protopr. Lugosului cottulu Carasiului, se deschide concursu cu terminu pana in **21 noemvre a. c.**, in care diua vá fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 300 fl. v. a. salariu annalu, 4 jugere pamentu estr'a-vilannu, 15 fl. v. a. diurne pentru conferintie, 12 fl. pentru scripturistica, 10 stangeni de lemne din care are ase incaldi si scól'a, quartiru liberu cu gradina.

Concurentii au a-si adresá recursele instruate in sensulu stat. org. bis. catra on. sinodu parochialu gr. or. in Saculu, si ale tramite dlui G. Pesteanu

protop. in Lugosiu, si in un'a Dumineca séu serbatóre a se presentá poporului in st. biserica spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Saculu in 21 oct. 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopresbiterulu tractualu.

Conformu decisiunei Ven. Consistoriu alu Caransebesiului din 27 sept. a. c. nru 674 B. pentru ocuparea postului de capelanu, pe langa preotulu neputinciosu din comun'a **Gavosidia** in prot. Lugosului cottulu Carasiului, se escrie concursu cu terminu pana la 25 noemvre st. v. a. c., in care di va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 10 jugere de pamentu din sesiunea parochiala, 31 mesuri de cucuruzu in bómbe si a treia parte din stol'a usuata de 94 case.

Recurse se primescu numai dela clerici absoluti, care timbrate si instruate in sensulu stat. org. au a se adresá catra on. sinodu parochialu gr. or. din Gavosidia, si a se tramite rv. d. Georgiu Pesteanu protop. in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Dnulu protop. tractualu.

In urmarea decisiunei ven. Consistoriu rom. ort. din Oradea-mare ddto. 22 mau a. c. nr. 449 B. se escrie concursu pentru deplinirea parochiei a dou'a de clas'a prima din comun'a **St-Nicolaulu** romanu. Terminulu de recurgere e **28 noemvre** st. v. a. c., éra alegerea va fi in 2 decemvre st. v. a. c.

Dotatiunea alegendului parochu o forméza:

1. Jumatate din tóte venitele parochiali ale intregi comunitati bisericesei constatatorie din 400 numere de casa, si anume:

a) $\frac{1}{2}$ din cele 50 jug. de pamentu,

b) $\frac{1}{2}$ din lecticalu (biru preotiescu) in care contribue fie-care numeru de casa cu câte o mesura (vica) de bucate,

c) $\frac{1}{2}$ din venitele stolare.

2. Quartiru cu gradina.

Care dotatiune, — afara de quartiru si gradina, dà sum'a de 600 fl. v. a. prescisa in regulamentulu congresualu pentru parochiele de prim'a classa.

Dela recurinti se pretinde calificatiune pentru parochiele de class'a prima, si anume: Atestatu despre absolvarea celor 8 clase gimnasiale cu maturitate, si testimoniu de calificatiune preotiesca pentru parochiele de class'a prima (de frunte), precum si desteritatea in cantari si oratori'a bisericesca, ce recurintii o vor aretá in un'a din dumineci séu serbatori in biserica din dis'a comuna, nainte de alegere.

Recursele adresate comitetului parochialu din St-Nicolaulu rom. se se trimita concernintelui protopresbiteru alu Oradii mari Simeon Bica in Oradea-mare (Nagyvárad).

Oradea-mare 28 octomvre st. v. 1879.

In contielegere cu com. par. **Simeonu Bica**, prot. Oradii mari.

Pentru deplinirea postului de capelanu — cu dreptulu de a urmă la timpul seu, de parochu, fara vr'o alta alegere — langa veteranulu parochu Trifonu Siefertianu din *Chiseteu*, se escrie concursu cu terminu de alegere pe diua de **25 noemvre** a. c.

Emolumintele sunt: 10 lantia de pamentu si $\frac{1}{3}$ parte din biru si din stol'a indatinata dela 315 case.

Aspirantii la acestu postu si-voru tramite recursele proviedute cu testimoniulu de calificatiune pentru statiuni de frunte, si adresatu comitetului parochialu catra parintele protopopu Georgiu Cratiunescu in Belintiu, avendu fiecare recurentu in vr'o dumineca ori serbatore a se presentá in biseric'a din locu spre a-si aretá desteritatea in tipicu si in cantarile bisericesci.

Cei ce voru dovedi, cá suntu deprinsi si in art'a musicala, cá — la casu de lipsa — se póta direge si conduce „corulu vocalu“ aici deja susistentu, acei'a voru avé preferintia.

Chiseteu 4 noemvre 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **G. Cratiunescu** protopopu.

Pentru statiunea invetiatorésca dela cl. I din comun'a *Pesacu*, protopresbiteratulu B-Comlosiului, cottulu Torontalu, cu terminulu **11 noemvre** st. v. a. c.

Emolumintele sunt: 350 fl. in bani gata, 2 jugere pamentu aratoriu, o gradina estravilana de $\frac{1}{4}$ jug. si cortelu liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si tramite recursele lor instruate conformu dispusetiuniloru statutului org. bis. si adresate comitetului parochialu dlui insp. de scóle Vincentiu Sierbanu in B.-Comlosiu, avendu a-se presentá in vr'o dumineca séu serbatore in st'a biseric'a, spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu. Cei cu classe vor fi preferiti.

Pesacu in 5 octomvre 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlui insp. cercualu de scóle.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la scól'a gr. or. confessionalu din *Dubesci*, se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de **25 noemvre** a. c.

Emolumintele sunt: 300 fl. v. a., 2 lantie de pamentu fenétia, $\frac{1}{2}$ lantiu gradina, pentru conferintie 10 fl., pausialu 5 fl. si locuintia libera.

Aspirantii la acestu postu si-voru tramite recursele instruite conform dispusetiuniloru statutului organicu, si adresate respectivului comitetu parochialu catra parintele protopopu si inspectoru tractualu Georgiu Cratiunescu in Belintiu per Kiszetó; avendu fiecare recurentu in vr'o Duminéca séu sabbatore a se presentá in biseric'a d'acolo, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipiculu bisericescu.

Dubesci, 21 octomvre 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **G. Cratiunescu** prot. si insp. de scóle.

Pre bas'a decisului V. Consistoriu din 26 septemvre a. c. Nr. 411 sc. se escrie concursu pentru ocuparea postului de adiunctu la scól'a gr.-or. confessionalu din comun'a *Vasiova*, protopresbiteratulu Oravitiei, cottulu Carasiului pre langa emeritulu invetiatoriu Iosifu Avramu pana in **30 noemvre** a. c.

Emolumintele sunt: 150 fl. bani, apoi folosirea gradiniloru scoliu intra- si estravilane fiacare de câte $\frac{1}{2}$ de jugeru, 2 jugere de pamentu aratoriu, 4 orgii lemne pentru invetiatoriu si scóla, si tacsu de 50 cr. dela fiacare inmormentare, spese pentru conferintiele invetiatoresci 12 fl., 5 fl. pentru scripturistica precum si cuartiru liberu.

Recurentii au a trimitte recursele lor instruate in sensulu statutului organicu si adresate comitetului parochialu, Domnului protopresbiteru Iacobu Popoviciu in Oravitia pana la terminulu prefiptu.

Vasiova in 16 octobre 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu D. protopresbiteru tractualu.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la scól'a gr.-or. confessionalu din *Bunea* se escrie concursu, cu terminu de alegere pe diu'a de **9 decembre** a. c.

Emolumintele sunt: in bani gata 300 fl. v. a., pentru conferintia 10 fl., cá pausialu 6 fl., locuintia libera cu o gradina de 600° patrati. Aspirantii la acestu postu si-vor trimitte recursele instruite conformu dispusetiuniloru statutului organicu, si adresate respectivului comitetu parochialu — catra parintele protopopu tractualu de scóle Georgiu Cratiunescu in Belintiu per Kiszetó celu multu pana la 4. decemvre a. c. st. v.; avendu fiacare recurentu in vr'o dumineca séu serbatore a-se presentá in biseric'a d'acolo spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipiculu bisericescu.

Bunea, 24 octobre 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **G. Cratiunescu** protop. si inspect. cerc. de scóle.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la scól'a gr.-or. confessionalu din *Fadimacu* se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de **9 decemvre** a. c.

Emolumintele sunt: 94 fl. 50 cr. v. a., 3 lantie de pamentu aratoriu, 1 lantiu de gradina, 16 meti de grau, 24 meti de cucuruзу, 100 punti clisa, 100 punti sare, 15 punti lumini, 12 fl. pentru conferintia, 10 fl. pentru pausialu si locuintia libera. Aspirantii la acestu postu si-voru trimitte recursele instruite conform dispusetiuniloru statutului organicu, si adresate respectivului comitetu parochialu — catra parintele protopopu tractualu de scóle Georgiu Cratiunescu in Belintiu per Kiszetó; avendu fiacare recurentu in vr'o dumineca séu serbatore a se presentá in biseric'a d'acolo, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipiculu bisericescu.

Fadimacu, 17 octobre 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **G. Cratiunescu** prot. si inspect. cerc. de scóle.